

Datum
2020-03-12

Diariennr
2019-102729

Affärsverket Svenska kraftnät
Box 1200
172 24 Sundbyberg

Fingrid Oyj
Läkkisepäntie 21
Helsinki 00620
Finland

Gränsöverskridande kostnadsfördelning för projektet av gemensamt intresse 4.10.1, Interconnection between northern Finland and northern Sweden

Beslut

Energimarknadsinspektionen (Ei) beslutar att Affärsverket Svenska kraftnät (Svenska kraftnät) ska bära 20 procent av de faktiska investeringskostnaderna för projektet av gemensamt intresse 4.10.1, Interconnection between northern Finland and northern Sweden.

Upplysningsvis meddelas att den resterande delen av den faktiska investeringskostnaden för projektet kommer att bäras av Fingrid Oyj (Fingrid).

Beskrivning av ärendet

Projektet, en tredje förbindelseledning för 400 kV AC mellan Sverige och Finland, är upptaget i den unionsförteckning över projekt av gemensamt intresse som avses i artikel 3 i PCI-förordningen (EU) nr 347/2013. Projektet 4.10.1 Överföringsförbindelse mellan norra Finland och norra Sverige ingår tillsammans med projektet 4.10.2 "internal line in Finland between Keminmaa and Pyhänselkä" i PCI-klustret 4.10.

Den 13 juni 2019 anmälde Svenska kraftnät projektet till Ei i enlighet med artikel 10.1 a i PCI-förordningen. Ei beslutade den 13 september 2019 att godta Svenska kraftnäts anmälan (dnr. 2019-1023030). Enligt PCI-förordningen ska det efter det att en anmälan godtagits tas fram ett koncept för allmänhetens medverkan i projektet. Den 17 december 2019 lämnade Svenska kraftnät in ett sådant koncept. Konceptet innehåller allmän information om projektet, genomförda åtgärder, planerade åtgärder, avgränsningssamråd, berörda och tillfrågade intressenter, inbjudan, planerade möten, tidplan och personella resurser som avsatts för de olika uppgifterna. I beslut den 26 februari 2020 godkände Ei konceptet för allmänhetens medverkan i projektet.

Den 17 september lämnade de projektansvariga Svenska kraftnät och Fingrid in en investeringsförfrågan till de nationella tillsynsmyndigheterna i Sverige och Finland (Ei och Energiavirasto (EV)) för PCI-projektet 4.10.1. Tillsammans med den inlämnade

2020-03-12

2019-102729-0005

investeringsförfrågan finns en begäran om gränsöverskridande kostnadsfördelning som innebär att Svenska kraftnät ska bära 20 procent av de faktiska investeringskostnaderna för projektet och att Fingrid ska bära resterande 80 procent. Efter en gemensam begäran från Ei och EV kom de projektansvariga in med ytterligare information och klarlägganden. Efter den inkomna kompletteringen har Ei och EV bedömt att de projektansvarigas investeringsförfrågan och begäran om kostnadsfördelning var tillräckligt utförlig för att ligga till grund för en gemensam utvärdering. Efter denna utvärdering kom Ei och EV överens om att den kostnadsfördelning som Svenska kraftnät och Fingrid föreslagit, som innebär att Svenska kraftnät ska bära 20 procent av de faktiska investeringskostnaderna för projektet och att Fingrid ska bära resterande 80 procent, kan godtas, se bilaga 1 *Cross-border Allocation Agreement between Energy Authority of Finland and Swedish energy Markets Inspectorate*.

Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

PCI-förordningen (EU) nr 347/2013

De faktiska investeringskostnaderna, exklusive underhållskostnaderna, för ett projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorierna i bilaga II.1 a, b och d och bilaga II.2 ska bäras av de relevanta systemansvariga för överföringssystemen eller av de projektansvariga för infrastrukturen för överföring i de medlemsstater där projektet tillför en positiv nettoeffekt, och ska finansieras av nätanvändarna genom tariffer för nättillträde i dessa medlemsstater, till den del de inte täcks genom kapacitetsavgifter eller andra avgifter (artikel 12.1)

För projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorierna i bilaga II.1 a, b och d och bilaga II.2 ska punkt 1 tillämpas endast om åtminstone en projektansvarig begär att de relevanta nationella myndigheterna ska tillämpa denna artikel på alla kostnader för projektet eller delar av kostnaderna för ett projekt. För ett projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorierna i bilaga II.2 ska punkt 1 dessutom tillämpas endast om det redan gjorts en bedömning av efterfrågan på marknaden och det då har framgått att det inte kan förväntas att de faktiska investeringskostnaderna kan täckas genom tarifferna (artikel 12.2).

Så snart ett sådant projekt är tillräckligt långt framskridet, ska den eller de projektansvariga, efter samråd med de systemansvariga för överföringssystemen i de medlemsstater för vilka projektet medför en avsevärd positiv nettoeffekt lämna in en investeringsförfrågan. I investeringsförfrågan ska det ingå en begäran om gränsöverskridande kostnadsfördelning och den ska lämnas in till alla de berörda nationella tillsynsmyndigheterna, tillsammans med följande:

- a) En projektspecifik kostnads-nyttanalys som är förenlig med den metod som utarbetats enligt artikel 11 och i vilken det tas hänsyn till nyttan också utanför den berörda medlemsstatens gränser.
- b) En affärsplan med en analys av projektets ekonomiska bärkraft, inklusive uppgifter om den finansieringslösning som valts, och, för ett projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorin i bilaga II.2, resultaten av marknadstester.

- c) Om de projektansvariga är överens om detta: ett underbyggt förslag till gränsöverskridande kostnadsfördelning.

Om ett projekt drivs av flera projektansvariga, ska de inge sin investeringsförfrågan gemensamt (artikel 12.3).

Senast sex månader efter det att den sista investeringsförfrågan mottagits av de berörda nationella tillsynsmyndigheterna ska de nationella tillsynsmyndigheterna, efter samråd med de projektansvariga, fatta samordnade beslut om fördelningen av de investeringskostnader som ska bäras av varje systemansvarig i projektet samt om kostnadernas inkludering i tarifferna. De nationella tillsynsmyndigheterna får besluta att fördela endast en del av kostnaderna eller får besluta att fördela kostnaderna inom ett paket av flera projekt av gemensamt intresse. Vid fördelning av kostnader ska de nationella tillsynsmyndigheterna ta hänsyn till faktiska eller förväntade:

- kapacitetsavgifter eller andra avgifter,
- intäkter som härrör från kompensationsmekanismen mellan systemansvariga för överföringssystemen, vilken inrättats enligt artikel 13 i förordning (EG) nr 714/2009.

Vid beslut om gränsöverskridande fördelning av kostnader ska hänsyn tas till projektens ekonomiska, sociala och miljömässiga kostnader och fördelar i de berörda medlemsstaterna och till det eventuella behovet av finansiellt stöd. Vid beslut om gränsöverskridande fördelning av kostnader ska de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna, i samråd med de berörda systemansvariga för överföringssystemen, sträva efter att nå fram till en ömsesidig överenskommelse som ska bygga på bland annat, men inte enbart, den information som anges i punkt 3 a och b (artikel 12.4).

Ei:s motivering till beslutet

Svenska kraftnät och Fingrids projekt " *Interconnection between northern Finland and northern Sweden*" är upptaget i den unionsförteckning över projekt av gemensamt intresse som avses i artikel 3 i PCI-förordningen och projektet omfattas av kategorierna i PCI-förordningens bilaga II.1. Svenska kraftnät och Fingrid har begärt att Ei och EV ska tillämpa artikel 12.1 i PCI förordningen och har lämnat in en gemensam investeringsförfrågan till Ei och EV med en begäran om gränsöverskridande kostnadsfördelning. Ei ska därför tillsammans med EV besluta om hur de faktiska investeringskostnaderna för projektet ska bäras av de relevanta systemansvariga för överföringssystem (gränsöverskridande kostnadsfördelning).

Svenska kraftnät och Fingrids gemensamma begäran, som har lämnats in till båda tillsynsmyndigheterna Ei och EV, innehåller en projektspecifik kostnadsnyttoanalys, en affärsplan med en analys av projektets bärkraft och ett förslag till gränsöverskridande kostnadsfördelning. Förslaget till kostnadsfördelning innebär att Svenska kraftnät ska bära 20 procent av de faktiska investeringskostnaderna för projektet och att Fingrid ska bära resterande 80 procent. Därutöver föreslås att Fingrid ska bära 100 procent av de faktiska investeringskostnaderna för projektet 4.10.2 (Internal line between Keminmaa

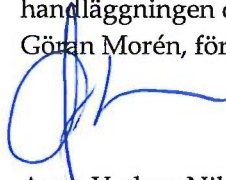
and Pyhänselkä (FI)). Kraven på vad en investeringsbegäran ska innehålla är därmed uppfyllda.

Den 13 juni 2019 anmälde Svenska kraftnät projektet till Ei i enlighet med artikel 10.1 a i PCI-förordningen. Ei beslutade den 13 september 2019 att godta Svenska kraftnäts anmälan. Den 17 december 2019 lämnade Svenska kraftnät in ett koncept för allmänhetens medverkan som Ei godkände den 26 februari 2020. Av underlaget i Svenska kraftnät och Fingrids investeringsbegäran framgår bl.a. att planeringen av projektet har framskridit och att den övervägande nyttan av projektet hamnar i Finland, men att även Sverige har nytta av projektet. Kraven på att projektet ska vara tillräckligt långt framskridet och på att samråd ska hållas med de systemansvariga för överföringssystem i de medlemsstater för vilka projektet har positiv nyttoeffekt är också uppfyllda.

Ei och EV har utfört en gemensam utvärdering av det underlag som de projektansvariga har lämnat in i sin investeringsbegäran, se bilaga 1 *Cross-border Allocation Agreement between Energy Authority of Finland and Swedish Energy Markets Inspectorate*. Denna gemensamma utvärdering visar att de positiva effekter som uppstår på grund av projektet huvudsakligen finns i Finland och till viss del även i Sverige. Fingrid och Svenska kraftnät är överens om att en kostnadsfördelning, som innebär att Svenska kraftnät ska bära 20 procent av de faktiska investeringskostnaderna för projektet och att Fingrid ska bära resterande 80 procent, är rimlig. Ei och EV:s gemensamma utvärdering visar också att den föreslagna kostnadsfördelningen är rimlig och att den kan godkännas.

Ei anser därför att det finns grund för att besluta att Svenska kraftnät ska bära 20 procent av de faktiska investeringskostnaderna för projektet av gemensamt intresse 4.10.1 *Interconnection between northern Finland and northern Sweden*. Detta innebär att Fingrid kommer att få bära resterande 80 procent av de faktiska investeringskostnaderna för projektet 4.10.1 (Interconnection between northern Finland and northern Sweden) och 100 procent av kostnaderna för projektet 4.10.2 (Internal line between Keminmaa and Pyhänselkä (FI)).

Detta beslut har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson. Vid den slutliga handläggningen deltog även chefsekonomen Therese Hindman Persson och chefsjuristen Göran Morén, föredragande.

Anne Vadasz Nilsson

Göran Morén

Bilagor

1. Cross-border Allocation Agreement between Energy Authority of Finland and Swedish energy Markets Inspectorate,
2. Hur man överklagar till förvaltningsrätten